

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Ewa Tkocz
Sędziowie:	SA Piotr Wójtowicz SA Lucyna Świdarska-Pilis (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2018 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Komitetu Wyborczego (...) Razem

z udziałem Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 4 października 2018r., sygn. akt II Ns 219/18

p o s t a n a w i a :

1) **zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:**

a) **zakazać Komitetowi Wyborczemu (...) Partii Regionalnej stosowania na stronie internetowej tego Komitetu nazwy (...) Razem oraz nakazać Komitetowi Wyborczemu (...) Partii Regionalnej usunięcie w nazwie na stronie internetowej tego Komitetu sformułowania (...);**

b) **zakazać Komitetowi Wyborczemu (...) Partii Regionalnej stosowania na stronie internetowej tego Komitetu tagu: (...) Razem oraz nakazać Komitetowi Wyborczemu (...) Partii Regionalnej usunięcie na stronie internetowej tego Komitetu tagu: (...);**

c) **w pozostałej części wniosek oddalić;**

2) **oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;**

SSA Lucyna Świdarska-Pilis SSA Ewa Tkocz SSA Piotr Wójtowicz

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Komitet Wyborczy (...) Razem wnosił o:

1. wydanie zakazu stosowania i usunięcia już stosowanej nazwy (...) Razem przez Komitet Wyborczy (...) Partii Regionalnej w wyszukiwarce internetowej G. w celu informowania o kandydatach Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej do Sejmiku Województwa (...);
2. wydanie zakazu stosowania i usunięcia już stosowanego tagu (...) w różnych konfiguracjach przez Komitet Wyborczy (...) Partii Regionalnej w wyszukiwarce internetowej G. w celu informowania o kandydatach Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej;
3. nakazanie zamieszczenia na drugich stronach w (...), w Gazecie (...) (chodzi o (...) dodatek do Gazety (...)) wielkości co najmniej 30 cm⁽²⁾ oraz na stronach (...) która jest stroną główną (...) Partii Regionalnej oraz na (...) która jest główną stroną internetową Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej, sprostowania i przeprosin za podszywanie się pod nazwę (...) Razem, a nadto o utrzymanie nakazu sprostowania i przeprosin na stronach internetowych do dnia zakończenia wyborów. Sprostowanie wraz z przeprosinami powinny być zawarte w jednym dokumencie.

Uzasadniając tak sformułowane żądanie wniosku wskazał, iż w dniu 20 sierpnia 2018r. w Państwowej Komisji Wyborczej w W. złożono stosowne dokumenty w celu rejestracji Komitetu Wyborczego (...) Razem. Informacja o tym fakcie tego samego dnia ukazała się na internetowej stronie Państwowej Komisji Wyborczej, a więc była informacją dostępną powszechnie. Wypełnia to zarazem znamiona czynu dokonanego w trakcie kampanii wyborczej. W dniu 22 sierpnia o godz. 12.38 admin na stronie internetowej (...) która jest oficjalną stroną (...) Partii Regionalnej wprowadził nową stronę pod nazwą (...), która kieruje do strony (...) Partii Regionalnej z 11 lipca 2018 r. (...) Ta sporna strona ewidentnie zawiera nazwę własną partii (...) Razem, gdyż poszczególne wyrazy nazwy napisane są z dużej litery, a więc mamy do czynienia z nazwą własną. Ponadto stronie tej admin nadał tag (...), a więc również odwołał się do nazwy partii używając dużych liter dla poszczególnych wyrazów. Użyta nazwa i tag posłużyły jednak (...) Partii Regionalnej do zaprezentowania swoich kandydatów do sejmiku woj. (...) i nie wspomina ani słowem o Ś. Razem. Wnioskodawca wskazał, iż strona ta jest nadal aktywna i nadal wprowadza w błąd wyborców.

Uczestnik postępowania Komitet Wyborczy (...) Partii Regionalnej w odpowiedzi na wniosek wniósł o jego oddalenie i obciążenie wnioskodawcy kosztami postępowania.

Motywuując swoje stanowisko uczestnik wskazał, że (...) to popularne określenie Ś. w języku polskim. Zarzucił też, że wnioskodawca odwołuje się do strony (...) Partii Regionalnej z 11 lipca 2018 r., zatem z poza zakresu czasowego umożliwiającego procedowanie w trybie wyborczym. Nadto podniósł, że uczestnik nie ma wpływu na sposób wyświetlania wyników w wyszukiwarce G. i może on być inny nawet dla każdego komputera.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił wniosek Komitetu Wyborczego (...) Razem o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym (punkt 1.) oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2.).

Sąd Okręgowy ustalił, że Państwowa Komisja Wyborcza w uchwale z dnia 23 sierpnia 2018r., na podstawie zawiadomienia wnioskodawcy z dnia 20 sierpnia 2018r., przyjęła zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy (...) Razem i zamiarze samodzielnego zgłaszania kandydatów na radnych w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 21 października 2018r.

Bezspornym było, że uczestnik postępowania Komitet Wyborczy (...) Partii Regionalnej również bierze udział w wyborach na radnych do organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 21 października 2018r.

W wyszukiwarce internetowej G. po wpisaniu hasła „(...) razem” na 6 miejscu z kolei z datą wprowadzenia 22 sierpnia 2018r. pojawia się link do strony internetowej (...) Partii Regionalnej, kierujący na adres (...) Po otwarciu strony

internetowej z tego linku znajdują się na niej informacje o kandydatach tej partii i zdjęcie kandydatów do Sejmiku Województwa (...).

Sąd Okręgowy zważył, że przepis art. 111 § 1 pkt 1 ustawy Kodeks Wyborczy jest regulacją szczególną, a podstawą skonkretyzowanego w nim roszczenia jest podanie nieprawdziwych informacji zawartych w materiałach wyborczych bądź wypowiedziach lub innych formach mających charakter agitacji wyborczej. Przez wypowiedzi mające charakter agitacji wyborczej w rozumieniu tego przepisu należy uznać nie tylko wypowiedzi osób zaangażowanych w kampanię wyborczą, ale również wszelkie publikacje prasowe mogące mieć wpływ na wynik wyborów. Jednakże publikacje te muszą być formą agitacji prowadzonej w ramach kampanii wyborczej. Agitacja jest działalnością propagandową, przedsięwzięciem w celu przekonywania, zjednywania zwolenników dla określonej sprawy, bądź wynikającą z chęci zdyskredytowania przeciwników. Jeżeli w wyniku tak prowadzonej akcji podane zostaną, także w publikacjach prasowych, nieprawdziwe fakty odnoszące się bądź do programu wyborczego, bądź do osoby kandydata, mogące zdyskwalifikować go w oczach wyborców i temu służące, to takie zachowania wymagają ingerencji w trybie przepisów prawa wyborczego. Sąd pierwszej instancji stwierdził, że działania uczestnika postępowania które kwestionuje wnioskodawca nie mają charakteru informacji, z istoty nie mogą podlegać ocenie jako prawdziwe lub nieprawdziwe, a tym samym nie ma do nich zastosowania procedura określona w przepisie art. 111 ustawy Kodeks Wyborczy. Wnioskodawca kwestionuje bowiem działania faktyczne uczestnika postępowania polegające na wykorzystaniu w pozycjonowaniu strony internetowej w wyszukiwarce G. fragmentu nazwy Komitetu Wyborczego wnioskodawcy. Powyższe w żaden sposób nie może być uznane za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji i w ogóle za informacje. Zgodnie z definicją słowa informacja zawartą w słowniku języka polskiego jest to: "to, co powiedziano lub napisano o kimś lub o czymś, także zakomunikowanie czegoś". Sąd Okręgowy uznał, iż działania uczestnika postępowania wskazane we wniosku nie mogą podlegać kontroli Sądu w oparciu o przepis art. 111 ustawy Kodeks Wyborczy i wniosek na podstawie powyższego przepisu a contrario oddalił.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył wnioskodawca, wnosząc o jego uchylenie w całości i wydanie zakazu stosowania i usunięcia już stosowanej nazwy (...) Razem przez Komitet Wyborczy (...) Partii Regionalnej w wyszukiwarce internetowej G. w celu informowania o kandydatach Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej do Sejmiku Województwa (...) zarządzonych na dzień 21 października 2018r.; wydanie zakazu stosowania i usunięcia już stosowanego tagu (...) w różnych konfiguracjach przez Komitet Wyborczy (...) Partii Regionalnej w wyszukiwarce internetowej G. w celu informowania o kandydatach Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej; nakazanie zamieszczenia na drugich stronach w (...), w Gazecie (...) ((...) dodatek do Gazety (...)) wielkości co najmniej 30 cm⁽²⁾ oraz na stronach (...) która jest stroną główną (...) Partii Regionalnej oraz na (...) która jest główną stroną internetową Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej, sprostowania i przeprosin za podszywanie się pod nazwę (...) Razem, sprostowania i przeprosin za podszywanie się pod nazwę (...) Razem; o utrzymanie nakazu sprostowania i przeprosin na stronach internetowych do dnia zakończenia wyborów (sprostowanie wraz z przeprosinami powinny być zawarte w jednym dokumencie), a także o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podniósł, że Sąd Okręgowy dokonał błędnej interpretacji słowa „informacja”, co skutkowało oddaleniem wniosku. W ocenie skarżącego, popartą cytowanymi źródłami definicja informacji brzmi: „powiadomienie o czymś; wiadomość; wskazówka, powiadomienie o czymś, zakomunikowanie czegoś; wiadomość, wskazówka, pouczenie”.

W ocenie skarżącego błędne jest stwierdzenie Sądu, że kwestionowane działania uczestnika postępowania tej definicji nie wypełniają, gdyż w przypadku spornej strony internetowej zatytułowanej (...) sam tytuł jest informacją, że strona dotyczy również Ś. Razem. Z chwilą umieszczenia w Internecie strony (...), a więc od 22 sierpnia 2018 godz. 12.38 internauci są wprowadzeni w błąd poprzez podanie im informacji nieprawdziwej. Nadto jako tag została podana nazwa własna (...) Razem.

Sąd Apelacyjny zważył , co następuje :

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. Kodeks Wyborczy (Dz. U. Nr 21 poz. 112 ze zm.) jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku – Prawo Prasowe, materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego Komitetu Wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Kluczową kwestią dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu jest zinterpretowanie, czy podanie przez uczestnika w tytule swej strony internetowej również sformułowania : (...) oraz czy podanie tagu: (...) stanowiło nieprawdziwą informację w rozumieniu art. 111§ 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. Kodeks Wyborczy (Dz. U. Nr 21 poz. 112 ze zm.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w dzisiejszej dobie wszechobecnego wyszukiwania wiadomości przy pomocy Internetu, w szczególności wyszukiwarki G., działanie uczestnika zakwalifikować należy jako podające informację nieprawdziwą.

Tylko marginalnie gwoi wstępu zauważyć przyjdzie, że stanowisko zawarte w odpowiedzi na wniosek, gdzie wskazano, że 11 lipca 2018 r. (a więc w czasie przed okresem kampanii wyborczej) umieszczona została informacja o (...) Partii Regionalnej, miało na celu wprowadzenie Sądu w błąd. W istocie tak było, jednakże jest to strona główna, inna niż strona kwestionowana przez wnioskodawcę. Kontestowana strona internetowa posiada nazwę: (...) (adres (...)). Co do tej podstrony uczestnik nie zakwestionował, że wprowadzona ona została 22 sierpnia 2018 r., a zatem dwa dni po rejestracji przez Państwową Komisję Wyborczą w W. Komitetu Wyborczego (...) Razem. Zresztą inkryminowana strona wyświetla się z datą wprowadzenia 22 sierpnia 2018 r.

Nadanie stronie internetowej nazwy (tytułu): „(...) Razem – (...) Partia (...) oraz poprzez podanie tagu: (...) Razem (pod pojęciem „tag” należy rozumieć słowo kluczowe informacyjnie przy identyfikacji strony internetowej oraz jej wyszukiwaniu, które specjalnie się rejestruje) powoduje to, że po wprowadzeniu w wyszukiwarce G. słów: (...) na szóstej pozycji pojawia się link do strony internetowej (...) Partii Regionalnej. Co więcej, po otwarciu owej strony odczytuje się tam informacje o liderach list (...) Partii Regionalnej w wyborach do Sejmiku Województwa (...), brak jest jakiegokolwiek odniesienia się do Komitetu Wyborczego (...) Razem, brak w ogóle użycia takiego sformułowania. Nie wydaje się, by nadanie stronie takiej nazwy oraz wprowadzenie tagu: (...) Razem było wynikiem tego (jak stara się wyjaśnić uczestnik), że jest to popularne określenie Ś. w języku (...). Nazwa strony pojawiła się dwa dni po rejestracji konkurencyjnego Komitetu Wyborczego i w dodatku zawiera nie tylko (...) określenie Ś. ale wręcz sformułowanie (...) Razem. Cel tego zdaje się być oczywisty – pozycjonowanie strony o wyżej wymienionym adresie (...) i nakierowanie osób zainteresowanych powstaniem nowej partii (...) Razem na informacje dotyczące partii konkurencyjnej. Podzielić należy stanowisko wnioskodawcy, iż można domniemywać, że użycie nazwy (...) Razem przysporzyło (...) Partii Regionalnej wielu dodatkowych, choć niezamierzonych otwarć i obejrzeń. Do wyszukiwarki G. wystarczy wpisać (...), by uzyskać wynik z inkryminowaną stroną.

Odnosząc się do kwestii, która legła u podstaw oddalenia przez Sąd pierwszej instancji wniosku, a mianowicie tego, czy nadanie stronie internetowej wskazanej nazwy oraz podanie tagu: (...) stanowiło nieprawdziwą informację w rozumieniu art. 111§1 pkt 1 Kodeksu Wyborczego, Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszym składzie stoi na stanowisku,

że w dzisiejszych realiach można to uznać za podanie informacji nieprawdziwej. Jest to bowiem informacja, którą podaje Komitet Wyborczy, by osoby zainteresowane wyborami samorządowymi przeczytały stronę Komitetu Wyborczego (...) Partii Regionalnej. Co więcej sama nazwa strony (...) wprowadza w błąd. Obywatel bowiem, po przeczytaniu tytułu tej strony, może pozostawać w przekonaniu, że chodzi tu o stronę partii S. Razem, a określenie (...) Partia (...) jest tylko wyjaśnieniem charakteru tej partii. Tymczasem nazwa ta (i to nie tylko (...), czyli popularne nazwanie Ś., ale wręcz (...) Razem) stanowić winna wyłącznie informację mającą na celu przeczytanie internetowych informacji o partii, którą reprezentuje wnioskodawca.

Z przedstawionych względów Sąd Apelacyjny uwzględnił żądania określone w pkt. 1) i 2) wniosku. Sąd Apelacyjny pominął w nakazie usunięcia podania, że ma to nastąpić w wyszukiwarce internetowej G., bowiem w istocie zasadnym jest jedynie usunięcie danego określenia z nazwy strony internetowej oraz tegoż określenia jako tagu. Nie jest natomiast istotnym przy pomocy jakiej wyszukiwarki internetowej dana osoba otwiera stronę.

Sąd Apelacyjny nie uznał natomiast za stosowne uwzględnić żądania określonego w pkt. 3) wniosku, czyli o nakazanie zamieszczenia na drugich stronach w (...) - (...) dodatku do Gazety (...) oraz na stronach (...) oraz na (...) sprostowania i przeprosin za podszywanie się pod nazwę (...) Razem, a nadto o utrzymanie nakazu sprostowania i przeprosin na stronach internetowych do dnia zakończenia wyborów.

Cytowany art. 111§1 pkt 5 stanowi o nakazaniu przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone – z tego typu sytuacją nie mamy do czynienia w sprawie. Dobra osobiste wnioskodawcy nie zostały naruszone. Jeśli chodzi o nakazanie sprostowania i to dodatkowo też w tak pozytywnym czasopiśmie jak Dziennik Zachodni, spowoduje to z kolei rozpropagowanie zaistnienia nowej, (...) partii biorącej udział w kampanii wyborczej, innymi słowy odwrotny efekt w stosunku do tego, co zarzucał uczestnikowi wnioskodawca.

Z przedstawionych względów na podstawie powołanych wyżej norm Kodeksu Wyborczego oraz art. 396§1 kpc i art. 385 kpc w związku z art. 397§2 kpc i art. 13§2 kpc orzeczono jak w sentencji.

SSA Lucyna Świdorska-Pilis SSA Ewa Tkocz SSA Piotr Wójtowicz